

# HET OVERSTICHT



## inventarisatie karakteristieke panden buitengebied gemeente Wierden versie 2009



Het Oversticht

mw. ir. M.T. ten Hove  
mw. drs. M. van Hellemond

**Zwolle, september 2009**

<b>Inhoudsopgave</b>		<b>Pagina</b>
H1	Opdracht en analyse	3
H2	Aanpak en werkwijze	3
H3	Toetsingscriteria	4
H4	Wettelijk kader	6
H5	600m <sup>3</sup> i.p.v. 750m <sup>3</sup>	8
H6	Overzicht karakteristieke panden in de gemeente Wierden	14
	Karakteristieke panden bij monumenten	34
<b>Bijlage:</b>	<b>lijst karakteristieke panden Wierden (met waardering per criterium)</b>	

## ***Hoofdstuk 1: Opdracht en analyse***

### Karakteristieke (boerderij)bebouwing in het buitengebied verdwijnt

Boerderijen verliezen steeds vaker hun agrarische functie en mede hierdoor zijn zij onderhevig aan wijzigingen en vernieuwingen. Het is de verwachting dat in de toekomst meer bouwaanvragen voor vernieuwing en/of aanpassing van de boerderij of bijgebouwen ingediend zullen worden.

Boerderijen zijn karakteristiek voor de streek en daarmee vanuit cultuurhistorisch oogpunt waardevol. De streekeigen bebouwing bepaalt in belangrijke mate het beeld van het buitengebied. Doel van de gemeente Wierden is om deze streekeigen karakteristieken in het buitengebied te behouden en zo mogelijk sloop van waardevolle panden te voorkomen.

### Opnemen van Karakteristieke panden in het bestemmingsplan

De gemeente Wierden is bezig om het bestemmingsplan van het buitengebied te actualiseren. Deze actualisatie brengt de mogelijkheid met zich mee karakteristieke gebouwen hierin op te nemen. Deze worden aangegeven met een hoofdletter 'K', vandaar de benaming K-panden. Aan deze panden kan de gemeente voorschriften verbinden in het bestemmingsplan. Dit geeft een extra mogelijkheid om bestaande kwaliteiten van het buitengebied te waarborgen.

Voor het behoud van zeer waardevolle (monumentale) bebouwing is dit systeem niet toereikend. In die gevallen zal gekeken moeten worden naar een zwaarder beschermingsregime, te weten een gemeentelijke monumentenstatus of rijksmonumentenstatus. Wierden heeft reeds zowel gemeentelijke monumenten als rijksmonumenten

### De opgave

De gemeente Wierden heeft aan Het Oversticht opdracht gegeven karakteristieke panden in het buitengebied te inventariseren: zowel hoofdgebouw (woning/ boerderij) als bijgebouwen (stallen).

Daarnaast is voor alle bebouwing in het buitengebied ook bekeken op welke plaatsen eventueel afgeweken zou moeten worden van de hoofdregel met betrekking tot het maximale aantal m<sup>3</sup> voor het hoofdgebouw (600m<sup>3</sup> in plaats van de standaard 750m<sup>3</sup>). Tenslotte heeft de gemeente Wierden Het Oversticht gevraagd met een voorstel te komen voor de formulering van een paragraaf in het nieuwe bestemmingsplan met betrekking tot deze panden.

## ***Hoofdstuk 2: Aanpak en werkwijze***

Als eerste is bureauonderzoek verricht naar de aanwezige waarden/karakteristieken van het gebied en de beleidsmatige aspecten. Vervolgens is geïnformeerd bij andere gemeenten welk beleid zij hanteren. Naar aanleiding van dit bureauonderzoek en een bezoek ter plaatse zijn de criteria opgesteld waaraan karakteristieke panden moeten voldoen.

Alle ca 1600 adressen in het buitengebied van de gemeente Wierden zijn bezocht en beoordeeld aan hand van de door ons gestelde criteria (hoofdstuk 3). De kernen van Wierden, Enter en Hoge Hexel zijn in dit onderzoek niet meegenomen omdat zij niet onder het bestemmingsplan "Buitengebied" vallen.

Van alle positief beoordeelde panden is een foto genomen. Deze foto's, voorzien van een korte toelichting, vindt u in hoofdstuk 6. Bovendien adviseren wij bij een aantal panden beperkingen op te leggen aan het volume van nieuwbouw (600m<sup>3</sup> i.p.v. 750m<sup>3</sup>).

## **Hoofdstuk 3: Toetsingscriteria**

Voor de term karakteristiek zijn geen objectieve criteria te formuleren. Het heeft naar onze mening in hoofdzaak te maken met de ligging en mate van streekeigenheid, waarbij zaken als verschijningsvorm, situering, materiaalgebruik, kleurstelling en detaillering een belangrijke rol spelen. Ook de herkenbaarheid/ gaafheid van de hoofdvorm is een belangrijk element bij het benoemen van de karakteristieke waarden. In de volgende paragrafen gaan we verder in op de in dit rapport gehanteerde selectiecriteria.

Wanneer het hoofdgebouw en/of de bijgebouwen in grote mate aan één of meer van onderstaande aspecten voldoet, hebben wij het object aangeduid als 'K-pand' (karakteristiek pand).

### **3.1 Relatie met het landschap**

Hierbij is gekeken naar de ligging van het gebouw in het landschap. Hoe is de relatie tussen het gebouw en het landschap? Hoe beeldbepalend is het voor zijn directe omgeving?

De volgende kenmerken zijn hierbij van belang:

- Gesloten ligging in het oude landschap
- Open karakter van de erven in het jonge landschap. De boerderijen liggen als 'eilanden' in het landschap
- In oude landschappen liggen de boerderijen vaak met de achterzijde naar de weg
- In jonge landschappen zijn de erven veelal met de voorzijde naar de weg oriënteert

### **3.2 Erfstructuur en erfinrichting**

De ligging van hoofd- en bijgebouwen, de onderlinge samenhang van alle gebouwen op het erf en de inrichting van het erf zijn bepalend voor de selectie.

De volgende kenmerken zijn hierbij van belang:

- Het onderscheid op het erf van 'voor' en 'achter'. Deze functionele scheiding tussen werken en wonen is vaak nog terug te vinden in de grote van de ramen, de plaats van de schoorsteen en verschil in dakbedekking. (Ook in soorten beplanting en werkterreinen is deze scheiding te herkennen)
- Oude erven hebben vaak veel bijgebouwen die in een schijnbaar 'losse strooiing' op het erf staan
- Op jonge erven liggen de hoofd- en bijgebouwen parallel of haaks ten opzichte van elkaar.
- Aanwezigheid van een bescheiden siertuin in combinatie met een nutstuin op het voor- en zijerf
- Manier van erfverharding (bijv. veldkeien of Bentheimer platen) en erfafscheiding (combinatie van hagen en hekken of het juist ontbreken van dichte afscheidingen op oude erven)

### **3.3 Gebouw**

#### **3.3.1 mate van streekeigen verschijningsvorm**

Onder streekeigen verschijningsvorm verstaan we een typische hoofdvorm en detaillering die kenmerkend is voor een bepaalde streek of gebied of in het algemeen kenmerkend voor hoofdzakelijk (voormalige) agrarische bebouwing.

*Wat is de streekeigen verschijningsvorm in het buitengebied Wierden?*

Door Het Oversticht is reeds onderzoek verricht naar kenmerken van agrarisch erfgoed per deelgebied in Overijssel en de resultaten zijn gepubliceerd in "Een catalogus van boerderijen en erven". Hierin worden de specifieke kenmerken van boerderijen en erven in Twente besproken.

Deze kenmerken zijn ook van toepassing in Wierden.

Het beeld van het buitengebied wordt in belangrijke mate bepaald door agrarische bebouwing. Veel boerderijen zijn gebouwd in de periode vóór de Tweede Wereldoorlog en dateren uit de negentiende eeuw.

Algemene kenmerken van streekeigen boerderijen in Wierden zijn:

- hallehuistype\*
- dwarshuistype
- zadeldak (soms schilddak of geknikt) meestal met wolfseind
- dak rood of donker gebakken pannen, riet of combinatie hiervan
- eenvoudige zinken goot, lage goothoogte
- witte windveren
- gevelopeningen licht verticaal, met dichte voordeur in voorgevel
- gevels aardkleurige baksteen
- karakteristieke details: gepleisterde plint, sierspanten, uilenborden, segmentbogen, vakwerk van houtskelet, kroonlijsten, roedenverdeling in de ramen, luiken

#### \* Het Hallehuis

In het buitengebied van de gemeente Wierden treffen we voornamelijk boerderijen van het hallehuistype aan. In veel gevallen is er sprake van één of meer aangebouwde schuren, die in hoofdvorm en detaillering aansluiten bij de boerderij.

Het hallehuis is een boerderij met een rechthoekige plattegrond, waarbij woongedeelte, de deel en de stallen zich oorspronkelijk onder één laagaflopend dak bevonden.

Kenmerken van het hallehuistype zijn:

- driebeukige ruimte, het middendeel onder de nok, zolder voor oogstberging
- de stallen liggen langs de lage gevels, het vee staat met de koppen naar de deel
- in de achtergevel grote deeldeuren, vaak onder een boogvormige rollaag
- een zadeldak

NB 1: De streekeigenheid kan per gebied binnen de gemeente verschillen; om die reden hebben wij zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de gebiedsgerichte omschrijvingen zoals die in de welstandnota staan.

NB 2: Recente nieuwbouwwoningen die voldoen aan bovenstaande criteria zijn in deze inventarisatie niet meegenomen.

### 3.3.2 Herkenbaarheid/ mate van gaafheid

De meest gave exemplaren zijn meestal reeds als rijks- of gemeentelijk monument beschermd. Wijzigingen zijn echter van alle tijden en kunnen een pand ook een extra historische 'laag' geven. Voor de niet beschermde bebouwing geldt dat de hoofdvorm nog herkenbaar moet zijn en dat het pand herkenbaar is in relatie tot zijn functie of voormalige functie.

### 3.3.3 Architectuur- en cultuurhistorische waarde

Tijdens de inventarisatie zijn ook panden geselecteerd die, hoewel ze niet onder de categorie streekeigen vallen, toch een architectuur- en cultuurhistorische waarde hebben. Hierbij kan gedacht worden aan panden uit de volgende categorieën:

- niet streekeigen boerderijtypen (bijvoorbeeld het Groningse of Twickelse type)
- industrieel erfgoed
- overige bijzondere bebouwing
- woonhuizen (kleinschalig en vrijstaand, mansardekap of zadeldak, bijzondere architectonische details)

## **Hoofdstuk 4: Wettelijk kader**

**Dit hoofdstuk is komen te vervallen in verband met de economische uitvoerbaarheid van het nieuwe bestemmingsplan. Onderdelen uit dit hoofdstuk zijn opgenomen in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied 2009.**

In het kader van de Wet op de Ruimtelijke Ordening is het mogelijk voor een gemeente in het bestemmingsplan karakteristieke bebouwing aan te wijzen. In dit geval zal sprake zijn van een “dubbelbestemming”. Het pand krijgt naast zijn functionele bestemming tevens de status “karakteristiek”.

Bij de indiening van een bouwaanvraag voor deze zogenaamde K-panden dient deze aanvraag aan het bestemmingsplan getoetst te worden.

Aan de bestemming K-pand kan de gemeente wettelijke verplichtingen en mogelijkheden verbinden.

### 2.1 Aanlegvergunning

Volgens de Kroon is een aanlegvergunning vereiste voor slopen niet slechts aanvaardbaar in een beschermd stadsgezicht, maar ook als er sprake is van een karakteristieke omgeving.  
(KB Bouwrecht)

Bij een bestemmingsplan kan worden bepaald, dat het verboden is binnen een bij het plan aan te geven gebied bepaalde werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren zonder of in afwijking van een vergunning van burgemeester en wethouders (aanlegvergunning), voor zover zulks noodzakelijk is:

- a. om te voorkomen, dat een terrein minder geschikt wordt voor de verwerking van de daaraan bij het plan gegeven bestemming;
- b. ter handhaving en ter bescherming van een verwerkelijkte bestemming als bedoeld onder a.

(WRO art. 14)

Bij wijzigingen aan karakteristieke panden kan de gemeente de bovenstaande aanlegvergunning noodzakelijk achten. De gemeente dient dan van te voren vast te stellen wanneer een aanlegvergunning vereist wordt; dit kan variëren van het wijzigen, tot het geheel of gedeeltelijk slopen van het pand. Een voorbeeld kan zijn:

*Indien en voor zover de gronden op de kaart zijn aangeduid met ‘K-pand’ is een aanlegvergunning vereist voor:*

- a. *het geheel of gedeeltelijk slopen van bebouwing*
- b. *het wijzigen van de aard en de kleur van het materiaal van de gevels en de daken van gebouwen*

Uitgangspunt is dat de beoogde wijzigingen slechts toelaatbaar zijn indien de cultuurhistorische en/of architectonische waarden niet onevenredig geschaad worden, dan wel de mogelijkheden voor het herstel van die waarden niet onevenredig worden verkleint. Het uiteindelijke doel is bepaalde karakteristieke panden binnen het buitengebied te behouden en zo mogelijk sloop van waardevolle panden te voorkomen.

## 2.2 Voorwaarden gekoppeld aan vrijstelling ex artikel 19 lid 2 WRO

Wanneer een karakteristiek pand een andere functie krijgt is een vrijstelling ex artikel 19 lid 2 WRO vereist. Ten einde de karakteristieke waarden van het pand zoveel mogelijk te behouden kan de gemeente eisen dat aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- a) de betekenis van het gebouw in het landschap moet niet wezenlijk veranderen: bouwvelop (gothoogte, dakhelling, hoofdvorm), kleuren, materialen
- b) de bouwgeschiedenis van het pand moet afleesbaar blijven, ook bij uitbreidingen
- c) wijzigingen en toevoegingen moeten bijdragen aan de karakteristiek van het oorspronkelijke pand

## 2.3 Mogelijkheden

Om de kans op behoud van karakteristieke panden te vergroten kan de gemeente aan de bestemming `karakteristiek pand` bepaalde mogelijkheden verbinden die voordelen bieden voor de eigenaar van zo'n pand. De gemeente moet hierin natuurlijk zelf haar beleid bepalen, maar Het Oversticht is van mening dat onder andere de volgende twee mogelijkheden in deze context gepast zijn:

1. mogelijkheid tot splitsing van het pand
2. mogelijkheid voor meer dan 750 m<sup>3</sup> woonfunctie binnen bestaande bebouwing

## 2.4 Voorbeelden hoe gemeenten in Overijssel omgaan met karakteristieke bebouwing

### *Gemeente Ommen*

De gemeente heeft in hun bestemmingsplan Buitengebied een aparte bestemming 'woondoeleinden'-karakteristieke woningen (K-aanduiding). In vergelijking met de gewone woondoeleinden bestemming is een extra bepaling opgenomen dat de bestaande uitwendige hoofdvorm van de woning, zoals blijkt uit gothoogte, nokhoogte en dakvorm, niet mag worden veranderd.

### *Gemeente Haaksbergen*

Deze gemeente heeft voor het centrumgebied alle karakteristieke panden op de plankaart aangeduid met 'te handhaven hoofdvorm met bijbehorende voorgevelbreedte, goot- en nokhoogte'. De gemeente heeft met deze extra beschermende status goede ervaringen, al voorkomt deze regelgeving niet dat, indien de eigenaar dit wenst, binnen de aangegeven te handhaven contouren volledige nieuwbouw plaatsvindt. Met de aanlegvergunning probeert de gemeente binnen de gegeven mogelijkheden alles om de bestaande karakteristiek zoveel mogelijk te handhaven.

### *Gemeente Rijssen-Holten*

Voor de sloop van karakteristieke boerderijen wordt een aanlegvergunning in het bestemmingsplan opgenomen.

## Hoofdstuk 5: 600m<sup>3</sup> i.p.v. 750m<sup>3</sup>

### 5.1 inleiding

Tijdens de inventarisatie is ook gekeken of het wenselijk is dat bij verbouwing wordt afgeweken van de hoofdregel met betrekking tot het maximale aantal m<sup>3</sup> voor het hoofdgebouw.

Bij de onderstaande adressen is het wenselijk dat een beperking in volume van bebouwing wordt vastgesteld (600 m<sup>3</sup> i.p.v. 750 m<sup>3</sup>) vanwege de volgende redenen:

- de kleinschaligheid van de bebouwing; de schaal en maat van het gebouw
- de situatie/ ligging van de panden; de ensemble waarde en de landschappelijke betekenis

Dit is een advies, wellicht is 750 m<sup>3</sup> mogelijk indien de uitbreiding met extra zorg en zoveel mogelijk aan de achterzijde plaatsvindt. Dit is alleen via een ontheffing mogelijk.

<b>Adres</b>	<b>Huisnr.</b>	<b>Toevoeging</b>	<b>Postcode</b>	<b>Plaats</b>
Hexelseweg	37		7641 PN	Wierden
Hexelseweg	55		7641 PN	Wierden
Hexelseweg	57		7641 PN	Wierden
Huurnerweg	1		7642 NS	Wierden
Huurnerweg	5		7642 NS	Wierden
Huurnerweg	7		7642 NS	Wierden
Huurnerweg	9		7642 NS	Wierden
Huurnerweg	11		7642 NS	Wierden



Huurnerweg	13		7642 NS	Wierden
Huurnerweg	15		7642 NS	Wierden
Jagersweg	10		7468 PG	Enter
Klokkendijk	4		7467 PC	Notter
Klokkendijk	5		7467 PA	Notter
Klokkendijk	5a		7467 PA	Notter
Klokkendijk	6		7467 PC	Notter
Klokkendijk	7		7467 PA	Notter
Klokkendijk	7a		7467 PA	Notter
Klokkendijk	7b		7467 PA	Notter
Klokkendijk	7c		7467 PA	Notter
Klokkendijk	7d		7467 PA	Notter
Klokkendijk	7e		7467 PA	Notter
Klokkendijk	8		7467 PC	Notter

Klokkendijk	8a	7467 PC	Notter
Klokkendijk	8b	7467 PC	Notter
Klokkendijk	8c	7467 PC	Notter
Klokkendijk	1	7467 PA	Notter
Klokkendijk	1a	7467 PA	Notter
Klokkendijk	2	7467 PC	Notter
Klokkendijk	2a	7467 PC	Notter
Klokkendijk	3	7467 PA	Notter
Nijverdalsestraat	110a	7642 LG	Wierden
Nijverdalsestraat	112	7642 LG	Wierden
Nijverdalsestraat	114	7642 LG	Wierden
Nijverdalsestraat	116	7642 LG	Wierden
Oude Looweg	2	7642 LA	Wierden
Oude Looweg	4	7642 LA	Wierden

Oude Looweg	6		7642 LA	Wierden
Oude Looweg	8		7642 LA	Wierden
Oude Looweg	10		7642 LA	Wierden
Rijssensestraat	60		7642 NL	Wierden
Rijssensestraat	62		7642 NL	Wierden
Rijssensestraat	64		7642 NL	Wierden
Rijssensestraat	66		7642 NL	Wierden
Rijssensestraat	68a		7642 NL	Wierden
Rijssensestraat	70		7642 NL	Wierden
Rijssensestraat	72		7642 NL	Wierden
Rijssensestraat	76		7642 NL	Wierden
Rijssensestraat	78		7642 NL	Wierden
Rijssensestraat	80		7642 NL	Wierden
Rijssensestraat	82		7642 NL	Wierden





Rijssensestraat	84		7642 NL	Wierden
Rijssensestraat	86		7642 NL	Wierden
Rijssensestraat	88		7642 NL	Wierden
Rijssensestraat	92		7642 NL	Wierden
Rijssensestraat	94		7642 NL	Wierden
Rijssensestraat	96		7642 NM	Wierden
Rijssensestraat	98		7642 NM	Wierden
Rijssensestraat	100		7642 NM	Wierden
Rijssensestraat	102		7642 NM	Wierden
Rijssensestraat	104		7642 NM	Wierden
Rijssensestraat	106a		7642 NM	Wierden
Rijssensestraat	108		7642 NM	Wierden
Rijssensestraat	110		7642 NM	Wierden
Rijssensestraat	112		7642 NM	Wierden

Rijssensestraat	114		7642 NM	Wierden
Rijssensestraat	166		7642 NN	Wierden
Rijssensestraat	168		7642 NN	Wierden
Rijssensestraat	68		7642 NL	Wierden
Rijssensestraat	70a		7642 NL	Wierden
Rijssensestraat	74		7642 NL	Wierden
Zandinksweg	8		7642 NR	Wierden
Zandinksweg	10		7642 NR	Wierden
Zandinksweg	12		7642 NR	Wierden
Zandinksweg	14		7642 NR	Wierden

# Hoofdstuk 6: Karakteristieke panden in de gemeente Wierden

## 6.1 Inleiding

Hieronder volgt een lijst van karakteristieke panden in de gemeente Wierden. De opmerkingen bij de foto's zijn indicaties waarom een pand als karakteristiek is aangeduid, maar elke aanvraag moet per object nader bekeken worden

<i>Adres</i>	<i>Hui</i>	<i>Toe- Plaats</i>	<i>Fotonummer</i>	<i>Opmerking</i>
	<i>snr. voe</i>			
	<i>ging</i>			
1. 1e Lageveldsweg	4	Wierden		Boerderij, in hoofdvorm nog gaaf, streekeigen details, mooie ligging
2. 1e Lageveldsweg	5	Wierden		Kleine boerderij, aardige details zoals vlechtingen in de top en segmentbogen met kraagstenen
3. 1e Meijerinkshoekweg	3	Wierden		Opvallende ligging en aardige details zoals siermetselwerk
4. 1e Meijerinkshoekweg	4	Wierden		Dwarshuistype, markante ligging op de hoek

5.	2e Meijerinkshoekweg	1	Wierden		Klein boerderijtje, verscholen gelegen met lange laan
6.	2 <sup>e</sup> Nieuwstadsweg	5	Wierden		Karakteristieke ligging en erf: kleine boerderij met schuur ernaast, beiden in zeer vervallen staat, houten schuur achter op erf is niet karakteristiek
7.	3e Lageveldsweg	3	Hoge Hexel		Boerderij met bakhuisje, ligging aan onverharde weg
8.	Bekkenhaarsweg	5	Hoge Hexel		Boerderij, Gronings type, mooie architectonische details
9.	Bekkenhaarsweg	7	Hoge Hexel		Klein woonhuis, mooie ligging, vormt een ensemble met nummer 9
10.	Bekkenhaarsweg	9	Hoge Hexel		Klein woonhuis, mooie ligging, vormt een ensemble met nummer 7

11.	Bekkenhaarsweg	11	Hoge Hexel		Woonhuis, mooie ligging, details in voorgevel. Houten bijgebouwen op erf zijn niet karakteristiek
12.	Bekkenhaarsweg	12	Hoge Hexel		Woonhuis ca 1910, markante ligging mansarde kap en details
13.	Bekkenhaarsweg	15	Hoge Hexel		Oude boerderij, riet en pannen, gave voorgevel met schuiframen en strekken
14.	Beldmansweg	4	Zuna		Klein type, gave hoofdvorm, 1880, aardige streekeigen details
15.	Beumersweg	3	Enter		Hallehuistype, open ligging, hoofdvolume behouden
16.	Beumersweg	5	Enter		Hallehuistype, mooi ensemble: erf met 3 andere schuren allemaal in zelfde bouwstijl. Alle gebouwen op het erf zijn karakteristiek









17.	Beumersweg	7	Enter		Zomerhuisje als ensemble bij nr 5
18.	Blokdijk	5	Notter		Karakteristieke ligging op de hoek, hoofdvolume is fors en goed behouden, streekeigen kenmerken (windveren en makelaar)
19.	Blokdijk	7	Wierden		Markante ligging, open in landschap, herkenbaar hoofdvolume vrij sober
20.	Bornerbroekseweg	7	Enter		Kleine boerderij, streekeigen details (windveren, makelaar, siermetselwerk)
21.	Bornerbroekseweg	9	Enter		Alleen de schuur is karakteristiek, steekeigen type, hoofdvorm behouden
22.	Enterweg	13			13a boerderij streekeigen hallehuis type en mooie ligging. Bijgebouwen: twee schuren aan de weg zijn karakteristiek. Schuur achter op het erf niet.







23.	Enterweg	15	Wierden		Hallehuis, zomerhuis en schuur (1920), mooi ensemble, streekeigen type
24.	Erve Meijerinksweg	1	Wierden		Alleen de stal "Meijerink" (1920), streekeigen type
25.	Eusinkweg	5	Notter		Oud erf, mooie ligging, boerderij wel aangepast, boerderij en gemetselde schuren zijn karakteristiek, houten kapschuur en stal niet.
26.	Eusinkweg	13	Notter		Redelijk gave boerderij, pannen/riet, trasraam, stalgedeelte nog herkenbaar
27.	Flierweg	4	Hoge Hexel		Iets verhoogd gelegen, hoofdvorm van de boerderij is behouden, fors volume
28.	Ganzenweg	1	Enter		Hallehuis, mooie ligging, in hoofdvorm bijhouden, aardige details

29.	Goorseweg	37	Enter		Boerderij met aardige details, gave hoofdvorm, streekeigen details
30.	Grimbergerweg	2a	Notter		Dwarshuistype, plek aan het spoor, oud erf
31.	Grimbergerweg	5	Notter		Boerderij en schuur op prominente plek, mooi ensemble. Beiden karakteristiek
32.	Grimbergerweg	9	Notter		Boerderij met bijgebouwen: oude schuur en hooiberg, mooi ensemble, markante ligging
33.	Grimbergerzijweg	4	Notter		Boerderij, mooie ligging in het landschap, geschilderd
34.	Hexelseweg	48	Hoge Hexel		Boerderij met schuren. Markante ligging, in hoofdvorm gaaf, karakteristieke details. Werktuigberging aan de toegangsweg en grote schuur daarachter zijn niet karakteristiek, rest van de schuren wel.

35.	Hexelseweg	56	Hoge Hexel		Prominente ligging aan de openbare weg, boerderijfunctie nog zichtbaar aan achterzijde
36.	Hexelseweg	76	Hoge Hexel		Zeer markante ligging aan de doorgaand weg in Hoge Hexel. Boerderij, dwarshuistype uit 1948, groot volume
37.	Hexelseweg	85	Wierden		Boerderij, klein type (vervallen), zeer opvallende ligging aan de openbare weg
38.	Jagersweg	8	Enter		Klein boerderijtje, markante ligging, streekeigen details
39.	Jagersweg	10	Enter		Oud erf, keuterboerderij, kleine stal, opvallende ligging
40.	Janninksweg	2	Hoge Hexel		Klein boerderijtje, karakteristieke ligging, aardige details zoals schuiframen en getoogde strekken

41.	Kartelaarsdijk	4	Enter		Erve 't kattelaar, boerderij en schuur zijn karakteristiek, grote schuur en kapschuur aan de rand van het erf zijn niet karakteristiek. Gebouwen hebben grote kappen, zichtlocatie
42.	Kartelaarsdijk	11	Enter		Dwarshuistype, aan overzijde van de weg een bijbehorende stal, streekeigen details, mooie ligging
43.	Klokkendijk	11	Notter		Hallehuistype, gave hoofdvorm, aardige architectonische details zoals strekken boven de vensters
44.	Klokkendijk	12	Notter		Oud erf, 1 schuur, 1 verbouwde schuur, 2 woningen (aangepast), markante ligging en toegang met laan. Alle gebouwen op erf zijn karakteristiek
45.	Klokkendijk	15	Notter		Oud erf, hallehuis en bovenwoning, schuur met bijbaander, streekeigen details
46.	Klokkendijk	24	Notter		Woonhuis, gave hoofdvorm, aardige details zoals banden, roedenverdeelde ramen met strekken

- |                      |      |            |  |   |
|----------------------|------|------------|--|---|
| 47. Kloosterhoeksweg | 16 a | Wierden    |    | Boerderij (1925), gave hoofdvorm, streekeigen details                                   |
| 48. Kolonieweg       | 5    | Hoge Hexel |    | Boerderij met rijke detaillering, luik, typ met krimp, markante ligging                 |
| 49. Kremersweg       | 7    | Enter      |   | Boerderij met schuur, hoofdvolume gehouden, streekeigen details. Beiden karakteristiek. |
| 50. Lage Eggeweg     | 4    |            |  | Hallehuis met streekeigen details, markante ligging                                     |
| 51. Lage Eggeweg     | 5    |            |  | Boerderij met fors volume, markante ligging, stal aan overzijde van de weg              |
| 52. Lage Eggeweg     | 7    |            |  | Streekeigen hallehuisboerderij met nieuwe aanbouw                                       |

53.	Langevoortsweg	5	Enter		Boerderij met aparte stal 1939, opvallende ligging, streekeigen details
54.	Langevoortsweg	7	Enter		Karakteristieke schuur met streekeigen details (1926), ligging vanaf de weg,
55.	Leijerweerdslijk	2	Enter		Hallehuisboerderij met streekeigen details, hoofdvolume gaaf. Bijgebouwen: schuur aan voorzijde van het erf en het bakhuis zijn karakteristiek rest bijgebouwen niet.
56.	Looweg	11	Wierden		Dorpse bebouwing, details zoals, windveren, makelaar, metselwerk, ligging nabij de dorpskern
57.	Morslaan	5	Enter		Karakteristieke, streekeigen schuur
58.	Nijverdalsestraat	100	Wierden		Hallehuis, ligging is karakteristiek, streekeigen details







59.	Notterveldsweg	1	Notter		"t notterveld", goede architectonische details, gave hoofdvorm, markante ligging, stalgedeelte goed herkenbaar
60.	Notterveldsweg	3	Notter		Karakteristieke plek, boerderij "t hegenoord", mooi hoofdvolume
61.	Notterveldsweg	3a	Notter		Woonhuis als ensemble bij nr 3
62.	Notterveldsweg	5	Notter		Jachthuis, bestemming tijdelijk wonen
63.	Oomsdwardijk	2	Enter		Boerderij (1920) langs de rijksweg, verscholen ligging, streekeigen details
64.	Oude Zwolseweg	5	Hoge Hexel		Klein type boerderij met details zoals getoogde vensters met strekken, aan de achterzijde is de agrarische functie nog zichtbaar, prominente ligging



65.	Piksenweg	14	Hoge Hexel		Boerderij "kolonie", grote ontginningsboerderij, mooie locatie, fors hoofdvolume behouden
66.	Piksenweg	5 a	Hoge Hexel		Boerderij (hallehuistype) met schuur (hout met riet), mooi ensemble, ligging op de hoek, streekeigen details. Beide gebouwen zijn karakteristiek
67.	Provincialeweg Zuna	17	Zuna		Klein type boerderij, ligging aan provinciale weg, goede architectonische details
68.	Reetschotweg	1	Wierden		Hallehuistype, verscholen ligging, streekeigen details zoals makelaar en strekken
69.	Reintsweg	9	Enter		Hallehuistype met goede architectonische details zoals meerkleurige strekken, markante ligging
70.	Rijssensestraat	58	Wierden		Hallehuistype met nieuwe aanbouw, markante ligging aan de openbare weg, hoofdvorm grotendeels behouden, aardige architectonische details zoals de getoogde strekken

71.	Rijssensestraat	156	Wierden		Boerderij met bovenhuis, markante ligging, streekeigen details
72.	Rijssensestraat	105	Wierden		Boerderij, gesloten ligging, streekeigen details, mooi ensemble; naast boerderij ook twee gemetselde schuren karakteristiek. Achter op erf staan een kapschuur en een schuur die niet karakteristiek zijn
73.	Rijssensestraat	107	Wierden		Boerderij aan de openbare weg met streekeigen details, markante ligging
74.	Rijssensestraat	56			Bijzonder bebouwing (niet agrarisch) `Huurnerheem`
75.	Schapendijk	20	Notter		Boerderij, mooie ligging, oud erf. Bijgebouwen: Hooiberg, kapschuur en twee schuren rechts van de woning en toegang zijn karakteristiek. Een lage schuur is niet karakteristiek
76.	Schapendijk	35	Notter		Boerderij en schuur, ligging aan de weg, redelijk gave staat, oud type 1924, streekeigen details



77.	Schapendijk	26	Notter		Hallehuisboerderij en schuur (bouwvallig en aan de weg gelegen), open ligging op hoek, streekeigen details. Een garage en een houten schuurtje op het erf zijn niet karakteristiek
78.	Schapendijk	16	Wierden		Hallehuistype, klein volume, gave hoofdvorm, aardige architectonische details
79.	Sluizendijk	2	Wierden		Boerderij, oud type, meerdere bijgebouwen zijn karakteristiek o.a. gemetselde schuur bij ingang, hooischaar en bakhuis, streekeigen details. Damwandoverkapping, grote stal achter op het erf en het nieuwe woonhuis zijn niet karakteristiek
80.	Sluizendijk	3	Wierden		Streekeigen boerderij met schuur, gave hoofdvorm
81.	Sluizendijk	4	Wierden		Dwarshuisboerderij "bokdam", zeer markante ligging, aardige architectonische details, schuur 1886
82.	Sluizendijk	6	Wierden		Hallehuistype, bijzondere architectonische details zoals de windveren, makelaar en siermetselwerk, schuur Wierdens type met streekop

83.	Smalendijk	7	Zuna		Klein type, hoofdvorm herkenbaar, aardige architectonische details
84.	Smeijersdijk	7	Zuna		Boerderij waarvan de schuur karakteristiek is, markante ligging, kenmerkende vorm, streekeigen details
85.	Stokreefsweg	4	Enter		Dwarshuistype, rijk gedetailleerd woonhuis, markante ligging, mooie architectonische details
86.	Ten Catweg	4	Wierden		Mooie detaillering, gave hoofdvorm, mooie ligging
87.	Ten Catweg	22	Wierden		Hallehuis, ligging bij N weg, mooi hoofdvolume, aardige architectonische details. Bijgebouwen zijn niet karakteristiek
88.	Vlierdijk	1	Wierden		Pand met mansarde kap, mooie ligging, gave hoofdvorm

89.	Wittebeltsweg	7	Wierden		Klein dwarshuistype, markante ligging, gave hoofdvorm
90.	Ypeloschoolweg	1	Enter		Dwarshuistype, topgevels, goede architectonische details, markante ligging
91.	Ypeloschoolweg	3	Enter		Woonhuis/ cafe op driesprong, zeer markante ligging, goede architectonische details zoals de wenkbrauwen bben de vensters
92.	Ypeloschoolweg	10	Wierden		Hallehuistype verbouwd tot woning, herkenbare hoofdvorm, karakteristieke erfindeling, schuur met zijbaander, riet/ pannen, streekeigen details
93.	Ypeloschoolweg	29	Wierden		Hallehuistype met pannendak, 1 houten schuur (groot), traditionele indeling, gave hoofdvorm
94.	Ypeloweg	9	Enter		Keuterboerderijtje, gave hoofdvorm, aardige details, markante ligging

95.	Ypeloweg	12	Enter		Dwarshuistype en schuur "de droffel", hoofdvorm herkenbaar, aardige architectonische details
96.	Ypeloweg	13	Enter		Dubbel woonhuis, dwarshuistype, redelijk gaaf. Bijgebouwen: twee stallen links van de erfopgang zijn karakteristiek. Grote stal achter woning en garage zijn niet karakteristiek
97.	Ypeloweg	15	Enter		Hallehuistype, zadeldak met rode pannen, bovenkamer, karakteristieke schuur, 1910, streekeigen details
98.	Ypeloweg	18	Wierden		Hallehuistype, voorgevel met aardige details, gave hoofdvorm, markante ligging. Bijgebouwen: alleen schuur (metselwerk, hout en riet)direct links van de woning is karakteristiek. Rest van de bijgebouwen niet.
99.	Ypeloweg	20	Wierden		Nieuwer type hallehuis, met pannendak, fors hoofdvolume, voorzijde met luiken
100.	Zeggertweg	1	Wierden		Hallehuis, zeer markante ligging aan de rijksweg, streekeigen details. Bijgebouwen: de evenwijdig aan de woning liggende schuur is karakteristiek, de andere schuur op het erf niet en het buiten het erf gelegen kippenhok ook niet.

**Karakteristieke  
panden bij  
monumenten**

101. Grimbergerweg	3	Wierden		<p>Boerderij, hallehuistype, streekeigen verschijningsvorm. Schuur (foto) is gemeentelijk monument. Vormen een karakteristiek ensemble</p>
102. Klokkendijk	10	Wierden		<p>Boerderij, hallehuistype, streekeigen verschijningsvorm. Schuur aan het spoor is rijksmonument</p>
103. Zeggertsweg	4	Wierden		<p>Schuur, streekeigen verschijningsvorm, ensemble met boerderij. Boerderij naast schuur is gemeentelijk monument</p>
104. Zunaweg	10	Wierden		<p>Schuur, pannen gedekt schilddak, streekeigen kenmerken, ensemble met boerderij. Boerderij is rijksmonument</p>

**Bijlage:**

**lijst karakteristieke panden Wierden  
(met waardering per criterium)**